

Henrik Freyer na Triglavu leta 1837 in leta 1851

Henrik Freyer on Mt Triglav in 1837 and 1851

NADA PRAPROTNİK

Begunje na Gorenjskem 161, 4275 Begunje na Gorenjskem, nada.praprotnik@guest.arnes.si

Izvleček

Henrik Freyer se je na Triglav povzpел dvakrat, in sicer leta 1837 in leta 1851. Nanj je šel iz Krme, kar je bil prvi znani vzpon s severne strani, in ga je opravil brez vodnika. Oba svoja vzpona je opisal in pri prvem pristopu objavil tudi seznam rastlin, ki jih je zabeležil in nekatere tudi nabral. Od 9. avgusta do 11. avgusta 1837 je popisal 154 različnih taksonov na 198 različnih nahajališčih. To je prvi izčrpnější spisek triglavske flore.

Ključne besede

Henrik Freyer, botanika, seznam rastlin, Triglav

Abstract

Henrik Freyer climbed Mt Triglav twice: in 1837 and 1851. He made his ascent from the Krma Valley, making it the very first known ascent north side of the mountain, carried out without a guide on top of it all. He described both of his ascents and also published, after the first ascent, the list of plants he had recorded and collected at the same time. From August 9 to August 11, 1837, he catalogued 154 different taxa at 198 different localities. This was the first comprehensive list of the Triglav flora.

Key words

Henrik Freyer, botany, list of plants, Mt Triglav

1 UVOD

Letos mineva 240 let od prvega pristopa na Triglav. Vrh so štirje srčni možje Lovrenc Willomitzer, Luka Korošec, Matevž Kos in Štefan Rožič osvojili 26. avgusta 1778.

V drugi polovici 18. in na začetku 19. stoletja so rastlinstvo na pobočjih Triglava raziskovali naravoslovci: Joannes Antonius Scopoli (1723–1788), Franc Ksaver Wulfen (1728–1805), Balthasar Hacquet (1739 ali 1740–1815), Karel Zois (1756–1799), Franz Wilhelm Sieber (1785–1844), Franc Hladnik (1773–1844), Andrej Fleischmann (1804–1867) in Henrik Freyer (1802–1866). Freyer je bil med prvimi raziskovalci recentnega in fosilnega rastlinstva in živalstva pri nas, bil je med pionirji jamarstva in gornišstva. Bil je tudi začetnik slovenske terminologije v naravoslovju, saj je zbiral slovenska imena rastlin in živali. Njegovo delo in življenje je bilo tesno povezano s slovenskim (kranjskim) muzealstvom, saj je bil prvi kustos Kranjskega deželnega muzeja. Zbral je herbarij, ki ga hrani Prirodoslovni

muzej Slovenije. Sodeloval je pri herbarijski zbirki *Flora Germanica exsiccata*. Opisal je znamenito vrsto *Daphne blagayana*. O življenju in delu Henrika Freyerja so med drugimi pisali PREDIN (2002), WRABER (2002) in PRAPROTNİK (2003, 2015a).

Freyer se je na Triglav povzpel dvakrat, in sicer leta 1837 in leta 1851. Oba svoja vzpona je opisal in pri prvem pristopu objavil tudi seznam rastlin, ki jih je zabeležil in nekatere tudi nabral. To je prvi spisek triglavske flore.

Namen tega prispevka je predstaviti prvi seznam rastlinskih vrst, ki jih je zabeležil Henrik Freyer na obeh ekskurzijah na Triglav. Dodani so kritični komentarji.

2 METODE

Rastlinstvo Triglava je razmeroma dobro poznano, manj pa je bil znan prvi izčrpnější seznam triglavske flore. Podatke o tem spisku sem črpala predvsem iz dveh opisov Henrika Freyerja, ki se je na Triglav povzpел leta 1837 in leta 1851. Prvi vzpon je leta 1838 opisal v časopisu *Flora* in našel vrste, ki jih je na poti opazil in nekatere tudi nabral. Leta 1851 je v časopisu *Laibacher Zeitung* opisal svoj drugi vzpon in v uvodu objavil obširne povzetke prvega vzpona.

Kot nomenklaturni vir za zdaj veljavna znanstvena imena sem uporabljala MARTINČIČ & al. (2007), MAYER (1952), AESCHIMANN & al. (2004) in The Plant List: <http://www.theplantlist.org/>.

3 REZULTATI

3.1 Botanični obiski Triglava v drugi polovici 18. stoletja in v začetku 19. stoletja

Prvi botanik oziroma naravoslovec, ki je obiskal Bohinjske Alpe oziroma triglavsko pogorje, je bil Joannes Antonius Scopoli (PETKOVŠEK 1977, PRAPROTNİK 2018a, PRAPROTNİK 2018b). Prvič je bil v Bohinjskih gorah leta 1761. PETKOVŠEK (1977) domneva, da je šel iz Gorjuš čez Pokljuko do vznožja Viševnika ali Tosca. Leta 1762 je botaniziral na južnih pobočjih Triglava. Pri nekaj vrstah SCOPOLI (1772) kot nahajališče omenja Mons Kerma (staro ime za Triglav), le pri vrsti *Carex atrata* navaja ime M. Terglou, Kerma. WRABER (1979) piše, da je Scopoli Triglav nedvomno poznal, prišel pa je verjetno le do Velega polja ali pa morda do Ledin.

Leta 1762 ali morda leta 1763 je v Bohinjskih gorah botaniziral Franc Ksaver Wulfen (PRAPROTNİK & WRABER 1998, PRAPROTNİK 2015a, PRAPROTNİK 2016). Med nahajališči WULFEN (1858) omenja pobočja Triglava (Terglou) in Krmo (Kerma). Na vrh se ni povzpел. Za Triglav WULFEN (1858) navaja vrsti *Myosotis nana* (= *Eritrichium nanum*) in *Gentiana imbricata* (= *Gentiana terglouensis*), v Krmi pa je našel vrsto *Gentiana pannonica*. Tudi vrsto *Arnica glaciale* (= *Doronicum glaciale*) je opazil v Krmi (WULFEN 1786).

Naravoslovec Balthasar Hacquet je v letih, ki jih je preživel na Kranjskem v Idriji (1766–1773) in Ljubljani (1773–1787), raziskoval tudi alpsko rastlinstvo na Triglavu in njegovi okolici (WESTER 1931, WESTER 1954, PRAPROTNİK 2001, PRAPROTNİK 2015a, PRAPROTNİK 2015b, PRAPROTNİK 2015c). Leta 1776 je bil na Velem polju. Leta 1777 se je poskušal povzpeti na Triglav. Prvi vzpon na Triglav mu je uspel 8. avgusta 1779. Drugič se je povzpел na Triglav 23. julija 1782. Njegovo najpomembnejše botanično delo je knjižica

Plantae alpinae Carniolicae (HACQUET 1782). V njem je opisal 12 rastlin, ki rastejo v kranjskih Alpah in v Istri in ki so bile po njegovem mnenju nove, še neopisane vrste. Med drugimi je opisal tudi štiri tako imenovane triglavske cvetke (WRABER 1957): triglavski svišč, triglavski dimek, triglavsko neboglasnico in triglavsko rožo (PRAPROTNIK & DAKSKOBLER 2018). Te rastline omenja tudi v svojih dveh mineraloško botaničnih potopisih (HACQUET 1780, 1784).

Na pobočju Triglava, na gori Ciprje (med Uskovnico in planino Tosc) ter v bohinjskih gorah je Hacquet našel novo, še neopisano vrsto *Gentiana terglouensis* (HACQUET 1782).

Na Triglavu je našel vrsto, ki jo je opisal kot *Leontodon terglouensis* (HACQUET 1782). Kasneje jo je avstrijski botanik Anton Kerner prestavil v rod *Crepis*, obdržal pa je vrstno ime: *Crepis terglouensis* (KERNER 1881).

Na Triglavu je našel, kot je bil prepričan, novo, še neopisano rastlino, ki jo je poimenoval *Myosotis terglouensis* (HACQUET 1782). Vendar ni šlo za še neodkrito vrsto, saj jo je Carl Linné (LINNÉ & AMANN 1756) že opisal kot vrsto *Myosotis nana*. Nemški botanik Heinrich Adolph SCHRADER (1819) je pri vrsti *Myosotis nana* zapisal rod *Eritrichum* (ne *Eritrichium*!). Rodovno ime je invalidno (neveljavno objavljeno). Zdaj veljavno latinsko ime *Eritrichium* je rod dobil v letu 1828 (SCHRADER ex GAUDIN 1828).

Novo vrsto iz rodu *Potentilla* je Hacquet našel na Triglavu in v Dolini Triglavskih jezer, od koder navaja nahajališči Pri Utah (Sa-Utech) in Osojno polico (Zospoliza). Imenoval jo je *Potentilla terglouensis* (HACQUET 1782). Vendar ni šlo za še neodkrito rastlino, saj jo je Carl Linné (LINNÉ & TORNER 1756) opisal kot vrsto *Potentilla nitida*.

Hacquet je v trentarskih gorah na strminah zahodne strani Triglava, pod vrhovoma Ciprje in Draški vrh ter na Mišeli vrhu našel neznano vrsto grintavca. Nabral ga je za herbarij in na etiketi zapisal *Scabiosa terglouens*, torej triglavski grintavec. Ko je vrsto opisal, pa jo je imenoval *Scabiosa trenta* (HACQUET 1782). Zanimivo je, da je HACQUET (1780) napisal, da je neznani grintavec našel na zahodni, trentarski strani Triglava v višini 4000 čevljev (približno 1200 m n. m.). Ne omenja višje ležečih nahajališč. Malo je verjetno, da bi ta vrsta rasla na Draškem in Mišeli vrhu, prav tako tudi ne na Ciprju, ki je predel ob poti iz smeri Uskovnice proti Toscu.

Kasneje so ugotovili, da ne gre za novo rastlino, ampak za toploljubno vrsto *Cephalaria leucantha* (KERNER 1893). Trentarski grintavec so mnogi botaniki zaman iskali, v Julijske Alpe je skrivnostna *Scabiosa trenta* pripeljala tudi Juliusa Kugyja (KUGY 1937, KUGY 1968, WRABER 1984, PRAPROTNIK 1985).

Karel Zois se je ukvarjal predvsem z raziskovanjem alpskega rastlinstva. Sistematično je preučeval zlasti floro bohinjskega dela Julijskih Alp (PRAPROTNIK 1988, PRAPROTNIK 1999, PRAPROTNIK 2004, PRAPROTNIK 2015a). Skupaj z bratom Žigom je dal zgraditi botanične koče, prve planinske koče v Vzhodnih Alpah na sploh (WRABER 2003). Ena od postojank je bila zanesljivo pri Dvojnem jezeru v Dolini Triglavskih jezer, druga na Velem polju, tretja pa je bila morda v zgornjem delu Doline Triglavskih jezer. V Karavankah je imel v Medjem dolu kočjo in še do danes se je ohranilo ime Gospodova kočja (PRAPROTNIK 1994a).

V Arhivu Republike Slovenije se je ohranila dragocena terenska beležnica Karla Zoisa (ZOIS 1785–1792) z opisi in seznamami rastlin, ki so mu jih z gora predvsem prinašali najeti domačini. Največ je podatkov iz Doline Triglavskih jezer, s pobočij Triglava, Velega polja in Vršaca. Omenjene so tudi vse štiri Hacquetove triglavske cvetke: *Potentilla nitida*, *Myosotis nana* (= *Eritrichum nanum*), *Leontodon terglouensis* (= *Crepis terglouensis*) in *Gentiana terglouensis*. Napisal je tudi seznam rastlin, ki jih je nabral na Velem polju (Flora ūbele Pole). Na Triglav pa se Karel Zois ni povzpel (PRAPROTNIK 1988, PRAPROTNIK 2015a).

Vzpon na Triglav je 22. julija 1812 uspel praškemu botaniku Franzu Wilhelmu Sieberju (SIEBER 1813), ki je bil »velik botanični popotnik in zbiralec rastlin, včasih najbrž tudi nekoliko nadležen« (WRABER 1990: 96). WRABER (1995) je v Planinskem vestniku objavil prevod Sieberjevega poročila o tem vzponu. Ni pa nobenih podatkov o rastlinah. Sieber je v Bohinju botaniziral na stroške Žiga Zoisa in mu obljubil nabrane rastline. Lepe primerke posušenih rastlin je obdržal za sebe, »nemarno« nabrane pa je namenil Žigi Zoisu.

V prvi polovici 19. stoletja je v bohinjskem delu Julijskih Alpa botaniziral Franc Hladnik (PRAPROTNİK 1994b, PRAPROTNİK 2015a). Na žalost ni ničesar objavil, le v Arhivu Republike Slovenije so se ohranili rokopisni zapiski. Nekateri so zaključene celote, drugi pa v fragmentih oziroma so neurejeni, nepregledni in neobdelani.

Na botaničnih ekskurzijah ga je velikokrat spremljal njegov vrtnar in učenec Andrej Fleischmann (PRAPROTNİK 1993, PRAPROTNİK 2015a, PRAPROTNİK & BAVCON 2016). Izdal je Pregled kranjske flore (Übersicht der Flora Krain's), ki je drugo tiskano delo o rastlinstvu Kranjske (FLEISCHMANN 1843, FLEISCHMANN 1844). Njegovi podatki niso vselej točni in zanesljivi, vendar lahko ugotovimo najbolj pogosta nahajališča, na katerih sta s Hladnikom botanizirala. Na vrh Triglava se nista povzpela, so pa v Julijcih največkrat omenjene Bohinjske Alpe, Velo polje, Tosc, Ledine, Mali Triglav, Triglav, Krma, Jezerca ... (FLEISCHMANN 1843, FLEISCHMANN 1844; PRAPROTNİK & BAVCON 2016).

3.2 Henrik Freyer v naših Alpah

»Freyer je bil odličen hodec, ki je svojo botanično (in siceršnjo) vednost pridobival na dolgih, večinoma napornih in tudi nevarnih poteh. Sistematično je hodil po vsej tedanji Kranjski in se z vzponi v alpskem svetu uvrstil med zgodnje odkrivatelje slovenskega gorskega sveta.« (WRABER 2002: 111).

V Julijskih Alpah (WRABER 1966, WRABER 1969) je bil trikrat na Mangartu (FREYER 1838b, FREYER 1839, WESTER 1936), dvakrat na Triglavu (FREYER 1838a, FREYER 1851, WESTER 1951), Črni prsti (FREYER 1837) in na Črni gori, na Travniku, v Dolini Triglavskih jezer, na Vršacu, na Pihavcu, na Velem polju, na Toscu, na Dednem polju, na planini Ovčarija, v Vratih, v Krmi, pri slapu Peričnik, na Stenarju, na Vrtaški planini, na planini Zajavor, na Krnu ... (WRABER 2002, PRAPROTNİK 2003, PRAPROTNİK 2015a).

V Karavankah (FREYER 1841a, FREYER 1841b, PRAPROTNİK 1995) je bil na Kepi, na Rožci, na Golici, na Zelenici in na Vrtači (Nemškem vrhu), na Begunjščici, na Košuti, na Pristovškem Storžiču (zdaj v Avstriji), skupaj z L. Weldenom pa na Peci (WELDEN 1840).

V Kamniško-Savinjskih Alpah je bil na Krvavcu (FREYER 1838c) in v predgorju Grintavca.

3.3 Henrik Freyer na Triglavu leta 1837

V avgustu leta 1834 je bil Freyer v bohinjskih gorah. Bil je na Toscu, na Dednem polju, na planini Ovčarija in v Dolini Triglavskih jezer. Z Vršaca je opazoval »mogočni Triglav« in gledal »njega grozovite prepad« (WESTER 1951: 253).

Leta 1836 se je prvič povzpel na Mangart. Ob povratku je obiskal dolino Vrata, ki ni bila tedaj znana niti pokrajinsko niti botanično. Izvedel je, »da se na kraju Vrata stikata dve visoki gori, Stenar in Cmir, med katerima se kot sklepni kamen vzdiguje Triglav, najvišja gora na Kranjskem« (WRABER 1966: 20). Najprej se je ustavil pri slapu Peričnik, nato je skozi Galerije, kjer je speljana pot pod previsnimi konglomeratnimi skalami, ki so se mu

zdele »grozotne«, prišel v Vrata. Pri oglarjih je najel vodnika, ki ga je popeljal na Stenar. V Vratih je občudoval Triglav, »ki se z doline do dveh tretjin svoje višine dviga kot navpična stena, zadnja tretjina pa drži strmo k vrhu; na desno je globok prepad ...« (WESTER 1951: 253). Tako je FREYER (1838) opisal Triglavsko steno. Oglarji so mu še dejali, da se na vrh Triglava veliko lažje pride iz Krme kot iz Bohinja prek Velega polja.

Po obisku Vrat in Stenarja je Freyer sklenil, da se bo na Triglav povzpel iz Mojstrane oziroma iz Krme. Prvi vzpon na Triglav je FREYER (1838) podrobno popisal v časopisu *Flora*. Skrbno je zapisoval rastline, ki jih je srečeval med potjo in njegovi seznamu so prvi izčrpnješi opisi triglavske flore.

Na Triglav se je povzpel iz doline Krma, kar je prvi znani vzpon s severne strani. Opis tega vzpona je z obširnimi povzetki objavil tudi FREYER (1851) v časopisu *Laibacher Zeitung*. O tem vzponu sta poročala tudi WESTER (1951) in WRABER (1966).

Freyer je v Mojstrano prišel 9. avgusta 1837. Nakupil je hrano, ni pa mu uspelo najti nobenega vodnika. Odpravil se je v Radovno, kjer je najel vodnika. Ta mu je povedal, da se da sicer na Triglav priti tudi skozi dolino Kot, vendar da je ta pot le za izurjene gamske lovce. Pot skozi Krmo pa je zelo položna. Do prvih pastirskih koč v Spodnji Krmi sta hodila eno uro in četrť. Freyer je ves dan do večera nabiral rastline in do Zgornje Krme sta prišla po štirih urah naporne in utrudljive hoje, ko je se je že znočilo (Tabela 1). Prijazni pastirji so ju sprejeli pod streho. Prenočila sta na trdih, golih deskah. Naslednje jutro (10. avgusta) je najprej vložil prejšnji dan nabrane rastline. Ob pol sedmih se je skupaj z vodnikom in tremi pastirji odpravil proti vrhu. Okrog 11. ure so prišli na zadnjo zelenico »na Krmi pod Triglavom«. To so bile skoraj zagotovo Ledine (Tabela 2), kjer stoji današnja planinska koča Planika. Pojedli so kosilo, potem so se odpravili navzgor. Videli so Velo polje in cesto v Staro Fužino. V pol ure so prišli do tako imenovanih Vrat in od tod na Mali Triglav (Tabela 3, Tabela 4), ki ga Freyer imenuje Srednji Triglav. Spustila se je gosta megla, trije Freyerjevi spremljevalci, ki jih imenuje »vrtoglavci«, so zaostali. Z njim je šel le sedemnajstletni Simon Poklukar (Pokljukar) v lesenih coklah. Po ostrem skalnatem robu sta stopala v pokončni drži, le nekatera mesta sta preplezala. Ob pol dveh sta prišla na vrh (Tabela 5). Freyer je bil tako v bistvu prvi turist, ki je šel na Triglav brez vodnika, saj je bil mladi Simon le spremljevalec, ki ni bil prej še nikoli na Triglavu. Že pred drugo uro sta se odpravila navzdol. V pol ure sta srečno prišla na Mali Triglav in v eni uri na Ledine, kjer so ju čakali ostali pastirji. Izjavili so, da bi rajši šli zraven, kot pa dolge ure opazovali, kako sta lovila ravnotežje. Sestopili so do pastirske koče v Zgornji Krmi (Tabela 6) in tam prenočili.

Drugo jutro (11. avgusta) je Freyer nabrane rastline »dobro pospravil« in odšli so do Spodnje Krme. Freyer je v dveh urah prišel v Mojstrano. Bil je zelo zadovoljen z obilnim nabirkom rastlin.

Freyerjev prvi vzpon na Triglav je bil predvsem botanična ekskurzija. V svojem poročilu v *Flori* navaja na več mestih sezname nabranih rastlin z latinskim (Linnéjevim) poimenovanjem. Bil je to obilen nabirek več kot 160 raznih rastlin.

3.4 Seznami rastlin, ki jih je Henrik Freyer nabral leta 1837 na Triglavu

Freyer je na svoji botanični ekskurziji od 9. avgusta do 11. avgusta 1837 nabral 154 različnih taksonov na 198 različnih nahajališčih.

Zdaj veljavna znanstvena imena rastlin navajam v glavnem po MARTINČIČ & al. (2007), MAYER (1952), AESCHIMANN & al. (2004) in The Plant List: <http://www.theplantlist.org/>. V

tabeli v prvem stolpcu navajavam ime, ki ga je zapisal FREYER (1838), v drugem stolpcu veljavno znanstveno ime vrste z avtorjem, v tretjem stolpcu pa različne opombe oziroma pripombe.

Tabela 1: Seznam rastlin: Spodnja Krma – Zgornja Krma (9. avgust 1837).

Table 1: List of plants: Spodnja Krma – Zgornja Krma (August 9, 1837).

Freyerjevo ime	Veljavno znanstveno ime	Opombe
<i>Veronica fruticulosa</i>	<i>Veronica fruticulosa</i> L.	
<i>Veronica serpyllifolia</i>	<i>Veronica serpyllifolia</i> L.	
<i>Sesleria juncifolia</i>	<i>Sesleria juncifolia</i> Wulf. ex Suffr.	MARTINČIČ & al. (2007: 876) med nahajališči <i>S. juncifolia</i> ne navajajo AL. Daksobler (in litt.) meni, da je Freyer morda nabral ozkolistno obliko <i>S. caerulea</i> , po Jogan v MARTINČIČ & al. (2007: 874–875) bi lahko bila <i>S. caerulea</i> subsp. <i>angustifolia</i> .
<i>Poa pratensis</i>	<i>Poa pratensis</i> L.	
<i>Valeriana montana</i>	<i>Valeriana montana</i> L.	
<i>Asperula longiflora</i>	<i>Asperula aristata</i> L. f.	The Plant List navaja, da je <i>A. longiflora</i> sinonim za <i>A. aristata</i> L. f.
<i>Galium Mollugo</i> var. <i>alpinum</i>	<i>Galium mollugo</i> L.	
<i>Galium sylvestre</i>	<i>Galium album</i> Mill.	The Plant List navaja, da je <i>G. sylvestre</i> sinonim za <i>G. album</i> .
<i>Globularia nudicaulis</i>	<i>Globularia nudicaulis</i> L.	
<i>Globularia cordifolia</i>	<i>Globularia cordifolia</i> L.	
<i>Scabiosa Succisa</i>	<i>Succisa pratensis</i> Moench	The Plant List navaja, da je <i>Scabiosa succisa</i> sinonim za <i>Succisa pratensis</i> .
<i>Scabiosa Columbaria</i>	<i>Scabiosa columbaria</i> L.	
<i>Campanula rotundifolia</i>	<i>Campanula rotundifolia</i> L.	
<i>Gentiana ciliata</i>	<i>Gentianella ciliata</i> (L.) Borkh.	T. Wraber v MARTINČIČ & al. (2007: 510) navaja, da je <i>Gentiana ciliata</i> sinonim za <i>Gentianella ciliata</i> .

Freyerjevo ime	Veljavno znanstveno ime	Opombe
<i>Gentiana campestris</i>	<i>Gentianella germanica</i> (Willd.) E. F. Warburg in Clapham, Tutin & E. F. Warburg	The Plant list navaja, da je <i>Gentiana campestris</i> sinonim za <i>Gentianella germanica</i> (Willd.) E. F. Warburg in Clapham, Tutin & E. F. Warburg.
<i>Gentiana pannonica</i>	<i>Gentiana pannonica</i> Scopoli	
<i>Lonicera coerulea</i>	<i>Lonicera caerulea</i> L.	Freyer je pri taksonu zapisal »reif« (= zrel).
<i>Viola biflora</i>	<i>Viola biflora</i> L.	
<i>Cynanchum Vincetoxicum</i>	<i>Vincetoxicum hirundinaria</i> Medik.	Turk v MARTINČIČ & al. (2007: 515) navaja, da je <i>Cynanchum vincetoxicum</i> sinonim za <i>Vincetoxicum hirundinaria</i> .
<i>Athamanta cretensis</i>	<i>Athamanta cretensis</i> L.	
<i>Chenopodium bonus Henricus</i> (pri koči)	<i>Chenopodium bonus-henricus</i> L.	
<i>Pimpinella Saxifraga</i>	<i>Pimpinella saxifraga</i> L.	
<i>Allium angulosum</i>	<i>Allium angulosum</i> L.	T. Wraber v MARTINČIČ & al. (2007: 742) med nahajališči ne navajajo AL. Dakskobler (in litt.) meni, da gre najbrž za napačno določitev in morda za zamenjavo za vrsto <i>A. senescens</i> .
<i>Rumex alpinus</i>	<i>Rumex alpinus</i> L.	
<i>Rumex Acetosella</i>	<i>Rumex acetosella</i> L.	Dakskobler (in litt.) je zapisal, da ta vrsta ne raste prav visoko, v višjih legah je bistveno pogostejša podobna <i>R. alpestris</i> (= <i>R. arifolius</i>).
<i>Epilobium montanum</i>	<i>Epilobium montanum</i> L.	
<i>Epilobium alpinum</i>	<i>Epilobium anagallidifolium</i> Lam.	Strgulc Krajšek v MARTINČIČ & al. (2007: 334) navaja, da je <i>E. alpinum</i> sinonim za <i>E. anagallidifolium</i> .
<i>Epilobium alpestre</i>	<i>Epilobium alpestre</i> (Jacq.) Krock.	
<i>Polygonum viviparum</i>	<i>Polygonum viviparum</i> L.	

Freyerjevo ime	Veljavno znanstveno ime	Opombe
<i>Daphne Mezereum</i>	<i>Daphne mezereum</i> L.	Freyer je pri vrsti zapisal »fr.« (= plodovi).
<i>Daphne Cneorum folia</i> (listi)	<i>Daphne cneorum</i> L.	Verjetno gre za vrsto <i>Daphne striata</i> Tratt.
<i>Vaccinium uliginosum</i>	<i>Vaccinium uliginosum</i> L.	Dakskobler (in litt.) meni, da je Freyer videl le <i>V. gaultheioides</i> , ta je pogostejša, a raste predvsem v subalpinski-alpinskem pasu.
<i>Chrysosplenium alternifolium pusillum</i>	<i>Chrysosplenium alternifolium</i> L.	
<i>Dianthus barbatus</i>	<i>Dianthus barbatus</i> L.	
<i>Pyrola rotundifolia</i>	<i>Pyrola rotundifolia</i> L.	
<i>Rhododendron hirsutum</i>	<i>Rhododendron hirsutum</i> L.	
<i>Saxifraga rotundifolia</i>	<i>Saxifraga rotundifolia</i> L.	
<i>Lychnis dioica rubra</i>	<i>Silene dioica</i> (L. em. Mill.) Clairv.	The Plant List navaja, da sta <i>Lychnis dioica</i> in <i>Lychnis rubra</i> sinonima za <i>Silene dioica</i> .
<i>Sedum sexangulare</i>	<i>Sedum sexangulare</i> L.	
<i>Silene alpestris</i>	<i>Heliosperma alpestre</i> Jacq.) Griseb.	Vreš v MARTINČIČ & al. (2007: 182) navaja, da je <i>Silene alpestris</i> sinonim za <i>Heliosperma alpestre</i> .
<i>Cotoneaster vulgaris</i> c. fr. (plodovi)	<i>Cotoneaster integerrimus</i> Medik.	The Plant List navaja, da je <i>C. vulgaris</i> sinonim za <i>C. integerrimus</i> . Freyer je pri vrsti zapisal »c. fr.« (= plodovi). Dakskobler (in litt.) navaja, da je pogostejši sicer <i>C. tomentosus</i> , a lahko je videl tudi tega.
<i>Aronia Chamaemespilus bloss folia</i> (= goli listi)	<i>Sorbus chamaemespilus</i> (L.) Crantz	The Plant List navaja, da je <i>Aronia Chamaemespilus</i> sinonim za <i>Sorbus chamaemespilus</i> .
<i>Ranunculus repens</i>	<i>Ranunculus repens</i> L.	Freyer je kot nahajališče zapisal močvirje v Spodnji Krmi.
<i>Helianthemum grandiflorum</i>	<i>Helianthemum nummularium</i> (L.) Mill. subsp. <i>grandiflorum</i> (Scop.) Schinz & Thell.	Jogan v MARTINČIČ & al. (2007: 424) navaja, da je <i>H. grandiflorum</i> podvrsta <i>H. nummularium</i> subsp. <i>grandiflorum</i> .

Freyerjevo ime	Veljavno znanstveno ime	Opombe
<i>Helianthemum alpestre</i>	<i>Helianthemum alpestre</i> (Jacq.) DC.	
<i>Dryas octopetala</i>	<i>Dryas octopetala</i> L.	
<i>Aquilegia pyrenaica</i>	<i>Aquilegia einseleana</i> F. W. Schultz	The Plant List navaja, da je <i>A. pyrenaica</i> sinonim za <i>A. einseleana</i> .
<i>Aconitum Lycoctonum</i>	<i>Aconitum lycoctonum</i> L. em. Koelle	Podobnik v MARTINČIČ & al. (2007: 130) za alpsko območje navaja dve podvrsti: <i>A. lycoctonum</i> L. em. Koelle subsp. <i>vulparia</i> (Rchb. ex Spreng.) Nym. in <i>A. lycoctonum</i> L. em. Koelle subsp. <i>ranunculifolium</i> (Rchb.) Schinz & Keller.
<i>Acinos alpinus</i>	<i>Acinos alpinus</i> (L.) Moench	
<i>Thymus montanus</i>	<i>Thymus pulegioides</i> L. subsp. <i>montanus</i> (Benth.) Ronniger	Jogan v MARTINČIČ & al. (2007: 611–612) navaja, da je <i>T. montanus</i> podvrsta <i>T. pulegioides</i> subsp. <i>montanus</i> . Dakskobler (in litt.) meni, da v alpskem in subalpskem pasu pod Triglavom prevladuje <i>T. praecox</i> subsp. <i>polytrichus</i> .
<i>Mentha</i> ?	<i>Mentha</i> L.?	
<i>Scrophularia multiseta</i>	<i>Scrophularia</i> sp.	Literaturni viri ne navajajo vrste <i>Scrophularia multiseta</i> . Dakskobler (in litt.) navaja, da gre mogoče za vrste <i>S. juratensis</i> , <i>S. scopolii</i> ali <i>S. nodosa</i> .
<i>Prunella grandiflora</i>	<i>Prunella grandiflora</i> (L.) Scholler	
<i>Stachys alpina</i>	<i>Stachys alpina</i> L.	
<i>Dentaria pentaphylla</i> blossom folia (goli listi)	<i>Cardamine pentaphyllos</i> (L.) Crantz	Wraber v MARTINČIČ & al. (2007: 438) navaja, da je <i>Dentaria pentaphylla</i> sinonim za <i>Cardamine pentaphyllos</i> . Dakskobler (in litt.) jo pozna v bukovih gozdovih v Krmi, v višjih legah pa ne.

Freyerjevo ime	Veljavno znanstveno ime	Opombe
<i>Tetragonolobus siliquosus</i>	<i>Tetragonolobus maritimus</i> (L.) Roth	Martinčič v MARTINČIČ & al. (2007: 309) navaja, da je <i>T. siliquosus</i> sinonim za <i>T. maritimus</i> .
<i>Trifolium pallescens</i>	<i>Trifolium pallescens</i> Schreb.	
<i>Trifolium pratense</i> β. <i>alpinum</i>	<i>Trifolium pratense</i> L.	
<i>Achillea atrata</i>	<i>Achillea atrata</i> L.	
<i>Achillea Millefolium?</i> <i>pusilla</i> 1 – 3 <i>pollicaris</i>	<i>Achillea millefolium</i> L.	Freyer kot nahajališče navaja ravnino pri Spodnji Krmi.
<i>Achillea clavenae</i>	<i>Achillea clavenae</i> L.	
<i>Bellidiastrum michelii</i> <i>flore roseo</i> (rožnati cvetovi)	<i>Aster bellidiastrum</i> (L.) Scop.	T. Wraber v MARTINČIČ & al. (2007: 645) navaja, da je <i>Bellidiastrum michelii</i> sinonim za <i>Aster bellidiastrum</i> .
<i>Geracium aureum</i>	<i>Crepis aurea</i> (L.) Cass.	The Plant List navaja, da je <i>Geracium aureum</i> sinonim za <i>Crepis aurea</i> .
<i>Hieracium umbellatum</i>	<i>Hieracium umbellatum</i>	
<i>Hieracium murorum-incisum</i>	<i>Hieracium murorum</i> L. <i>Hieracium incisum</i> Hoppe in Sturm	
<i>Leontodon hispidum</i>	<i>Leontodon hispidus</i> L.	
<i>Senecio Doronicum</i>	<i>Senecio doronicum</i> L.	
<i>Senecio abrotanifolius</i>	<i>Senecio abrotanifolius</i> L.	
<i>Taraxacum offic. ?</i>	<i>Taraxacum officinale</i> agg. ?	Dakskobler (in litt.) navaja, da gre za <i>Taraxacum</i> sect. <i>Ruderalia</i> , v višjih legah pa je bolj pogost takson <i>Taraxacum</i> sect. <i>Alpina</i> .

Tabela 2: Seznam rastlin: Ledine (10. avgust 1837).

Table 2: List of plants: Ledine (August 10, 1837).

Freyerjevo ime	Veljavno znanstveno ime	Opombe
<i>Eritrichium Hacquetii</i> Koch	<i>Eritrichium nanum</i> (L.) Schrad.	The Plant List navaja, da je <i>E. hacquetii</i> sinonim za <i>E. nanum</i> .
<i>Eritrichium nanum</i>	<i>Eritrichium nanum</i> (L.) Schrad.	FREYER (1851) našteva vrste, ki jih je nabral leta 1837 in uporablja ime <i>E. nanum</i> .
<i>Potentilla nitida</i>	<i>Potentilla nitida</i> L.	FREYER (1851) vrsto našteva med taksoni, ki jih je nabral leta 1837. Freyer je zapisal, da so bile rdeče in belo cvetoče.
<i>Potentilla Clusiana</i>	<i>Potentilla clusiana</i> Jacq.	FREYER (1851) vrsto našteva med taksoni, ki jih je nabral leta 1837.
<i>Carex firma</i>	<i>Carex firma</i> Host	FREYER (1851) vrsto našteva med taksoni, ki jih je nabral leta 1837.
<i>Alyssum Wulfenianum</i>	<i>Alyssum ovirens</i> A. Kerner	T. Wraber v MARTINČIČ & al. (2007: 443) vrste <i>A. wulfenianum</i> ne navaja za Slovenijo. Zagotovo gre za vrsto <i>A. ovirens</i> . FREYER (1838) vrste ne našteva med taksoni, ki jih je nabral leta 1837, FREYER (1851) pa jo za to nahajališče navaja v časopisu <i>Laibacher Zeitung</i> .
<i>Saussurea pygmaea</i>	<i>Saussurea pygmaea</i> (Jacq.) Sprengel	FREYER (1838) vrste ne našteva med taksoni, ki jih je nabral leta 1837, FREYER (1851) pa jo za to nahajališče navaja v časopisu <i>Laibacher Zeitung</i> .

Tabela 3: Seznam rastlin rastlin: Vrata – Mali Triglav (10. avgust 1837).**Table 3:** List of plants: Vrata – Mali Triglav (August 10, 1837).

Freyerjevo ime	Veljavno znanstveno ime	Opombe
<i>Veronica aphylla</i>	<i>Veronica aphylla</i> L.	
<i>Sesleria coerulea</i>	<i>Sesleria caerulea</i> (L.) Ard.	
<i>Sesleria rigida</i> ?	??? <i>Sesleria</i> sp.	Dakskobler (in litt.) meni, da gre verjetno za vrsti <i>S. caerulea</i> ali <i>S. sphaerocephala</i> , morda tudi za <i>S. ovata</i> , ki pa je redka.
<i>Gentiana imbricata</i>	<i>Gentiana terglouensis</i> Hacquet	MAYER (1952: 99) navaja <i>G. imbricata</i> Froelich, non Schleich za sinonim <i>G. terglouensis</i> .
<i>Gentiana pumila</i>	<i>Gentiana pumila</i> Jacq.	
<i>Linum alpinum</i>	<i>Linum julicum</i> Hayek	Martinčič v MARTINČIČ & al. (2007: 346) za Slovenijo navaja <i>L. julicum</i> (<i>L. alpinum</i> subsp. <i>julicum</i>). AESCHIMANN & al. 2004 : 1026 navajajo le <i>L. alpinum</i> , podvrste pa ne priznavajo.
<i>Cerastium alpinum villosum</i>	<i>Cerastium uniflorum</i> Vest <i>Cerastium carinthiacum</i> Vest subsp. <i>australpinum</i> (Kunz) Kunz ???	WRABER (1990: 130) pri vrsti <i>Cerastium uniflorum</i> piše, da jo je prvi najbrž nabiral Freyer, ki v opisu svojega vzpona na Triglav 1837 omenja <i>Cerastium alpinum villosum</i> . To ime se sicer nanaša na neko smiljko, ki v Slovenije ne raste, Freyer pa ga je uporabil, da bi z njim označil enocvetno; morda je mislil na južnoalpsko?
<i>Saxifraga caesia</i>	<i>Saxifraga caesia</i> L.	
<i>Saxifraga oppositifolia</i>	<i>Saxifraga oppositifolia</i> L.	
<i>Saxifraga controversa</i>	<i>Saxifraga adscendens</i> L.	The Plant List navaja, da je <i>S. controversa</i> sinonim za <i>S. adscendens</i> .
<i>Saxifraga stellaris</i>	<i>Saxifraga stellaris</i> L.	
<i>Potentilla nitida</i>	<i>Potentilla nitida</i> L.	Freyer je zapisal, da so bile belo in rdeče cvetoče.
<i>Helianthemum alpestre</i>	<i>Helianthemum alpestre</i> (Jacq.) DC.	

Freyerjevo ime	Veljavno znanstveno ime	Opombe
<i>Papaver alpinum</i>	<i>Papaver alpinum</i> L. subsp. <i>ernesti-mayeri</i> Markgraf	T. Wraber v MARTINČIČ & al. (2007: 153) za Slovenijo navaja samo belocvetni <i>P. alpinum</i> subsp. <i>ernesti-mayeri</i> . Freyer je zapisal, da ima bele cvetove.
<i>Ranunculus Traunfellneri</i>	<i>Ranunculus traunfellneri</i> Hoppe	
<i>Acinos alpinus</i>	<i>Acinos alpinus</i> (L.) Moench	
<i>Linaria alpina</i>	<i>Linaria alpina</i> (L.) Miller	
<i>Arabis vochinensis</i>	<i>Arabis vochinensis</i> Sprengel	
<i>Biscutella saxatilis</i>	<i>Biscutella laevigata</i> L.	The Plant List navaja, da je <i>B. saxatilis</i> sinonim za <i>B. laevigata</i> .
<i>Noccaea alpina</i>	<i>Pritzelago alpina</i> (L.) O. Kuntze	The Plant List navaja, da je <i>Noccaea alpina</i> sinonim za <i>Pritzelago alpina</i> .
<i>Alyssum Wulfenianum</i>	<i>Alyssum ovirens</i> A. Kerner	T. Wraber v MARTINČIČ & al. (2007: 443) vrste <i>A. wulfenianum</i> ne navaja za Slovenijo. Zagotovo gre za vrsto <i>A. ovirens</i> .
<i>Anthyllis Vulneraria alpestris</i>	<i>Anthyllis vulneraria</i> L. subsp. <i>alpestris</i> Asch. & Graebn.	
<i>Bellidiastrum Michellii pusillum</i>	<i>Aster bellidiastrum</i> (L.) Scop.	T. Wraber v MARTINČIČ & al. (2007: 645) navaja, da je <i>Bellidiastrum michellii</i> sinonim za <i>Aster bellidiastrum</i> .
<i>Crepis hyoseridifolia</i>	<i>Crepis terglouensis</i> (Hacquet) Kerner	The Plant List navaja, da je <i>C. hyoseridifolia</i> sinonim za <i>C. terglouensis</i> .

Tabela 4: Seznam rastlin: Mali Triglav (10. avgust 1837).**Table 4:** List of plants: Mali Triglav (August 10, 1837).

Freyerjevo ime	Veljavno znanstveno ime	Opombe
<i>Eritrichium Hacquetii</i> Koch	<i>Eritrichium nanum</i> (L.) Schrad.	The Plant List navaja, da je <i>E. hacquetii</i> sinonim za <i>E. nanum</i> .
<i>Linum alpinum</i>	<i>Linum julicum</i> Hayek	Martinčič v MARTINČIČ & al. (2007: 346) za Slovenijo navaja <i>L. julicum</i> (<i>L. alpinum</i> subsp. <i>julicum</i>). AESCHIMANN & al. 2004 : 1026 navajajo le <i>L. alpinum</i> , podvrste pa ne priznavajo.
<i>Cerastium alpinum villosum</i>	<i>Cerastium uniflorum</i> Vest <i>Cerastium carinthiacum</i> Vest subsp. <i>austroalpinum</i> (Kunz) Kunz ???	WRABER (1990: 130) pri vrsti <i>Cerastium uniflorum</i> piše, da jo je prvi najbrž nabiral Freyer, ki v opisu svojega vzpona na Triglav 1837 omenja <i>Cerastium alpinum villosum</i> . To ime se sicer nanaša na neko smiljko, ki v Slovenije ne raste, Freyer pa ga je uporabil, da bi z njim označil enocvetno; morda je mislil na južnoalpsko?
<i>Saxifraga sedoides</i>	<i>Saxifraga sedoides</i> L.	
<i>Silene acaulis</i>	<i>Silene acaulis</i> (L.) Jacq.	
<i>Potentilla nitida</i>	<i>Potentilla nitida</i> L.	Freyer je zapisal, da je imela rdeče cvetove.
<i>Papaver alpinum</i>	<i>Papaver alpinum</i> L. subsp. <i>ernesti-mayeri</i> Markgraf	T. Wraber v MARTINČIČ & al. (2007: 153) za Slovenijo navaja samo belocvetni <i>P. alpinum</i> subsp. <i>ernesti-mayeri</i> . Freyer je zapisal, da ima bele cvetove.
<i>Draba frigida</i>	<i>Draba tomentosa</i> Clairv.	The Plant List navaja, da je <i>D. frigida</i> sinonim za <i>D. tomentosa</i> .
<i>Noccaea alpina</i>	<i>Pritzelago alpina</i> (L.) O. Kuntze	The Plant List navaja, da je <i>Noccaea alpina</i> sinonim za <i>Pritzelago alpina</i> .
<i>Alyssum Wulfenianum</i>	<i>Alyssum ovirense</i> A. Kerner	T. Wraber v MARTINČIČ & al. (2007: 443) vrste <i>A. wulfenianum</i> ne navaja za Slovenijo. Zagotovo gre za <i>A. ovirense</i> .

Tabela 5: Seznam rastlin: pod vrhom Triglava (10. avgust 1837).

Table 5: List of plants: below the peak of Triglav (August 10, 1837).

Freyerjevo ime	Veljavno znanstveno ime	Opombe
<i>Eritrichium Hacquetii</i>	<i>Eritrichium nanum</i> (L.) Schrad.	The Plant List navaja, da je <i>E. hacquetii</i> sinonim za <i>E. nanum</i> . Freyer je zapisal, da je bila pokrita z neko rumeno vrsto iz rodu <i>Parmelia</i> .
<i>Myosotis suaveolens pusilla</i>	<i>Myosotis alpestris</i> F.W. Schmidt	
<i>Arenaria polygonoides</i>	<i>Moehringia ciliata</i> (Scop.) Dalla Torre	The Plant List navaja, da je <i>Arenaria polygonoides</i> sinonim za <i>Moehringia ciliata</i> .
<i>Cerastium alpinum villosum pusillum semipollicare</i>	<i>Cerastium uniflorum</i> Vest <i>Cerastium carinthiacum</i> Vest subsp. <i>austroalpinum</i> (Kunz) Kunz ???	WRABER (1990: 130) pri vrsti <i>Cerastium uniflorum</i> piše, da jo je prvi najbrž nabiral Freyer, ki v opisu svojega vzpona na Triglav 1837 omenja <i>Cerastium alpinum villosum</i> . To ime se sicer nanaša na neko smiljko, ki v Slovenije ne raste, Freyer pa ga je uporabil, da bi z njim označil enocvetno; morda je mislil na južnoalpsko?
<i>Cherleria sedoides</i>	<i>Minuartia sedoides</i> (L.) Hiern	The Plant List navaja, da je <i>Cherleria sedoides</i> sinonim za <i>Minuartia sedoides</i> .
<i>Saxifraga sedoides</i>	<i>Saxifraga sedoides</i> L.	
<i>Silene acaulis</i>	<i>Silene acaulis</i> (L.) Jacq.	
<i>Potentilla nitida</i>	<i>Potentilla nitida</i> L.	
<i>Papaver alpinum album</i>	<i>Papaver alpinum</i> L. subsp. <i>ernesti-mayeri</i> Markgraf	T. Wraber v MARTINCIC & al. (2007: 153) za Slovenijo navaja samo belocvetni <i>P. alpinum</i> subsp. <i>ernesti-mayeri</i> . Freyer je zapisal, da ima bele cvetove.
<i>Thlaspi rotundifolium</i> Rchb.	<i>Thlaspi cepeaeifolium</i> (Wulfen) Koch subsp. <i>rotundifolium</i> (L.) Greuter & Burdet	T. Wraber v MARTINCIC & al. (2007: 447-448) navaja, da je <i>T. rotundifolium</i> sinonim za podvrsto <i>T. cepeaeifolium</i> subsp. <i>rotundifolium</i> .

Freyerjevo ime	Veljavno znanstveno ime	Opombe
<i>Alyssum Wulfenianum</i>	<i>Alyssum ovirens</i> A. Kerner	T. Wraber v MARTINČIČ & al. (2007: 443) vrste <i>A. wulfenianum</i> ne navaja za Slovenijo. Zagotovo gre za <i>A. ovirens</i> .
<i>Carex firma</i>	<i>Carex firma</i> Host	

Tabela 6: Seznam rastlin: Ledine – Zgornja Krma (10. avgust 1837).

Table 6: List of plants: Ledine – Zgornja Krma (August 10, 1837).

Freyerjevo ime	Veljavno znanstveno ime	Opombe
<i>Veronica aphylla</i>	<i>Veronica aphylla</i> L.	
<i>Veronica saxatilis</i>	<i>Veronica fruticans</i> Jacq.	The Plant List navaja, da je <i>V. saxatilis</i> sinonim za <i>V. fruticans</i> .
<i>Wulfenia lutea</i>	<i>Paederota lutea</i> Scop.	The Plant List navaja, da je <i>Wulfenia lutea</i> sinonim za <i>Paederota lutea</i> .
<i>Sesleria sphaerocephala</i>	<i>Sesleria sphaerocephala</i> Ard.	
<i>Festuca violacea</i>	<i>Festuca violacea</i> agg.	Dakskobler (in litt.) meni, da je to najbrž vrsta <i>Festuca nitida</i> .
<i>Globularia cordifolia</i>	<i>Globularia cordifolia</i> L.	
<i>Campanula Zoysii</i>	<i>Campanula zoysii</i> Wulfen	
<i>Eritrichium Hacquetii</i>	<i>Eritrichium nanum</i> (L.) Schrad.	The Plant List navaja, da je <i>E. hacquetii</i> sinonim za <i>E. nanum</i> .
<i>Gentiana pumila</i>	<i>Gentiana pumila</i> Jacq.	
<i>Gentiana imbricata</i>	<i>Gentiana terglouensis</i> Hacquet	MAYER (1952: 99) navaja <i>G. imbricata</i> Froelich, non Schleich za sinonim <i>G. terglouensis</i> .
<i>Gentiana angulosa</i>	<i>Gentiana verna</i> L.	
<i>Myosotis suaveolens</i>	<i>Myosotis alpestris</i> F.W. Schmidt	
<i>Myosotis suaveolens</i> var. β <i>pusilla</i>	<i>Myosotis alpestris</i> F.W. Schmidt	

Freyerjevo ime	Veljavno znanstveno ime	Opombe
<i>Phyteuma globulariaefolium</i>		MAYER (1952: 259) navaja vrsto <i>P. globulariaefolium</i> Sternb. & Hoppe kot redko in raztreseno v Alpah: Koroško, severno Primorsko. Martinčič v MARTINČIČ & al. (2007: 630-632) tega taksona ne navaja. Dakskobler (in litt.) meni, da gre najbrž za zamenjavo z vrsto <i>Phyteuma sieberi</i> .
? <i>Phyteuma orbiculare latebracteatum pumilum</i>	<i>Phyteuma orbiculare</i> L.	
<i>Soldanella alpina</i>	<i>Soldanella alpina</i> L.	
<i>Viola biflora</i>	<i>Viola biflora</i> L.	
<i>Bupleurum graminifolium</i>	<i>Bupleurum petraeum</i> L.	The Plant list navaja, da je <i>B. graminifolium</i> sinonim za <i>B. petraeum</i> .
<i>Heracleum siifolium</i>	<i>Heracleum austriacum</i> L. subsp. <i>siifolium</i> (Scop.) Nyman	
<i>Linum alpinum</i>	<i>Linum julicum</i> Hayek	Martinčič v MARTINČIČ & al. (2007: 346) za Slovenijo navaja <i>L. julicum</i> (<i>L. alpinum</i> subsp. <i>julicum</i>). AESCHIMANN & al. 2004 : 1026 navajajo le <i>L. alpinum</i> , podvrste pa ne priznavajo.
<i>Armeria alpina</i>	<i>Armeria alpina</i> (DC.) Willd.	
<i>Allium victorale</i>	<i>Allium victorialis</i> L.	
<i>Tofieldia calyculata</i>	<i>Tofieldia calyculata</i> (L.) Wahlenb.	
<i>Oxyria digyna</i>	<i>Oxyria digyna</i> (L.) Hill	
<i>Rumex Acetosella</i> β	<i>Rumex acetosella</i> L.	Dakskobler (in litt.) meni, da je v tem območju bolj pogosta vrsta <i>R. alpestris</i> (= <i>R. arifolius</i>).
<i>Arbutus alpina</i>	<i>Arctostaphylos alpina</i> (L.) Spreng.	The Plant List navaja, da je <i>Arbutus alpina</i> sinonim za <i>Arctostaphylos alpina</i> .
<i>Arenaria ciliata</i>	<i>Arenaria ciliata</i> L.	

Freyerjevo ime	Veljavno znanstveno ime	Opombe
<i>Arenaria austriaca</i>	<i>Minuartia austriaca</i> (Jacq.) Hayek	The Plant List navaja, da je <i>Arenaria austriaca</i> sinonim za <i>Minuartia austriaca</i> .
<i>Arenaria polygonoides</i>	<i>Moehringia ciliata</i> (Scop.) Dalla Torre	The Plant List navaja, da je <i>Arenaria polygonoides</i> sinonim za <i>Moehringia ciliata</i> .
<i>Cerastium alpinum</i>	<i>Cerastium alpinum</i> L.	MAYER (1952: 53) vrsto navaja kot redko in zelo raztreseno v Alpah: Koroško, Severno Primorsko, Gorenjsko. Vreš v MARTINČIČ & al. (2007: 168-170) vrste ne navaja. Dakskobler (in litt.) meni, da je mogoča zamenjava z vrsto <i>C. carinthiacum</i> .
<i>Cherleria sedoides</i>	<i>Minuartia sedoides</i> (L.) Hiern	The Plant List navaja, da je <i>Cherleria sedoides</i> sinonim za <i>Minuartia sedoides</i> .
<i>Saxifraga caesia</i>	<i>Saxifraga caesia</i> L.	
<i>Saxifraga crustata</i>	<i>Saxifraga crustata</i> Vest	
<i>Saxifraga Hostii</i>	<i>Saxifraga hostii</i> Tausch	
<i>Saxifraga sedoides</i>	<i>Saxifraga sedoides</i> L.	
<i>Saxifraga stellaris</i>	<i>Saxifraga stellaris</i> L.	
<i>Saxifraga controversa</i>	<i>Saxifraga adscendens</i> L.	The Plant List navaja, da je <i>S. controversa</i> sinonim za <i>S. adscendens</i> .
<i>Saxifraga androsacea</i>	<i>Saxifraga androsacea</i> L.	
<i>Sedum atratum</i>	<i>Sedum atratum</i> L.	
<i>Potentilla nitida</i>	<i>Potentilla nitida</i> L.	
<i>Potentilla Clusiana</i>	<i>Potentilla clusiana</i> Jacq.	
<i>Potentilla aurea</i>	<i>Potentilla aurea</i> L.	
<i>Anemone fragifera</i>	<i>Anemone baldensis</i> Turra	The Plant List navaja, da je <i>Anemone fragifera</i> sinonim za <i>Anemone baldensis</i> .
<i>Ranunculus Traunfellneri</i>	<i>Ranunculus traunfellneri</i> Hoppe	

Freyerjevo ime	Veljavno znanstveno ime	Opombe
<i>Ranunculus Phthora</i>		The Plant List: Nerešeno ime! Freyer piše, da je vrsta že semenila.
<i>Papaver alpinum album</i>	<i>Papaver alpinum</i> L. subsp. <i>ernesti-mayeri</i> Markgraf	T. Wraber v MARTINČIČ & al. (2007: 153) za Slovenijo navaja samo belocvetni <i>P. alpinum</i> subsp. <i>ernesti-mayeri</i> . Freyer je zapisal, da ima bele cvetove.
<i>Pedicularis rostrata</i>	<i>Pedicularis rostratocapitata</i> Crantz	MAYER (1952: 213) navaja, da je <i>P. rostrata</i> sinonim za <i>P. rostratocapitata</i> .
<i>Pedicularis incarnata</i>	<i>Pedicularis rostratospicata</i> Crantz	MAYER (1952: 213) navaja, da je <i>P. incarnata</i> sinonim za <i>P. rostratospicata</i> .
<i>Pedicularis verticillata</i>	<i>Pedicularis verticillata</i> L.	
<i>Linaria alpina</i>	<i>Linaria alpina</i> (L.) Miller	
<i>Bartsia alpina</i>	<i>Bartsia alpina</i> L.	
<i>Petrocallis pyrenaica</i>	<i>Petrocallis pyrenaica</i> (L.) R. Br.	
<i>Thlaspi rotundifolium</i>	<i>Thlaspi cepeae-folium</i> (Wulfen) Koch subsp. <i>rotundifolium</i> (L.) Greuter & Burdet	T. Wraber v MARTINČIČ & al. (2007: 447-448) za navaja, da je <i>T. rotundifolium</i> sinonim za podvrsto <i>T. cepeae-folium</i> subsp. <i>rotundifolium</i> .
<i>Thlaspi alpinum</i>	<i>Thlaspi minimum</i> Ard.	The Plant list navaja, da je <i>T. alpinum</i> sinonim za <i>T. alpestre</i> . AECHMANN & al. (2004: 576) ima <i>Thlaspi alpestre</i> za zdaj veljavno ime taksona <i>T. minimum</i> (= <i>T. kernerii</i>). T. Wraber v MARTINČIČ & al. (2007: 447-448) navaja nahajališča v AL (J – bohinjsko-krnske gore od Rodice do Krna, Sp. Komna; K, S). Daksobler (in litt.) pa navaja, da sta v podatkovni bazi FloVegSi, Biološkega inštituta ZRC SAZU, dva neobjavljena podatka Braneta Anderleta za Vernar in za Mali Draški vrh.

Freyerjevo ime	Veljavno znanstveno ime	Opombe
<i>Nocca alpina</i>	<i>Pritzelago alpina</i> (L.) O. Kuntze	The Plant List navaja, da je <i>Nocca alpina</i> sinonim za <i>Pritzelago alpina</i> .
<i>Arabis vochinensis</i>	<i>Arabis vochinensis</i> Sprengel	
<i>Arabis coerulea</i>	<i>Arabis caerulea</i> All.	
<i>Arabis alpina</i>	<i>Arabis alpina</i> L.	
<i>Biscutella saxatilis</i>	<i>Biscutella laevigata</i> L.	The Plant List navaja, da je <i>B. saxatilis</i> sinonim za <i>B. laevigata</i> .
<i>Alyssum montanum</i>	<i>Alyssum montanum</i> L.	T. Wraber v MARTINČIČ & al. (2007: <i>A. montanum</i> navaja za submediteransko območje. Dakskobler (in litt.) meni, da gre lahko samo za vrsto <i>A. ovirense</i> .
<i>Alyssum Wulfenianum</i>	<i>Alyssum ovirense</i> A. Kerner	T. Wraber v MARTINČIČ & al. (2007: 443) vrste <i>A. wulfenianum</i> ne navaja za Slovenijo. Zagotovo gre za vrsto <i>A. ovirense</i> .
<i>Anthyllis Vulneraria</i> a	<i>Anthyllis vulneraria</i> L.	
<i>Polygala uliginosa</i>	<i>Polygala uliginosa</i> Rchb.	The Plant List: Nerazrešeno ime! Dakskobler (in litt.) misli, da je Freyer morda videl <i>P. alpestris</i> ali <i>P. amarella</i> .
<i>Trifolium pallescens</i>	<i>Trifolium pallescens</i> Schreb.	
<i>Aronicum latifolium</i>	<i>Doronicum grandiflorum</i> Lam.	The Plant List navaja, da je <i>Aronicum latifolium</i> sinonim za <i>Doronicum grandiflorum</i> .
<i>Aster alpinus</i>	<i>Aster alpinus</i> L.	
<i>Chrysanthemum atratum</i>	<i>Leucanthemum heterophyllum</i> (Willd.) DC.	Dakskobler (in litt.) navaja, da na teh nahajališčih raste predvsem takson <i>L. maximum</i> , ki ga zdaj vrednotimo kot <i>L. heterophyllum</i> , prej smo ga kot <i>L. adustum</i> .
<i>Cirsium pygmaeum</i>	<i>Saussurea pygmaea</i> (Jacq.) Sprengel	The Plant List navaja, da je <i>Cirsium pygmaeum</i> sinonim za <i>Saussurea pygmaea</i> .
<i>Crepis hyoseridifolia</i>	<i>Crepis terglouensis</i> (Hacquet) Kerner	The Plant List navaja, da je <i>C. hyoseridifolia</i> sinonim za <i>C. terglouensis</i> .

Freyerjevo ime	Veljavno znanstveno ime	Opombe
<i>Erigeron alpinum</i>	<i>Erigeron alpinus</i> L.	T. Wraber v MARTINČIČ & al. (2007: 647) navaja, da je pojavljanje te vrste v Sloveniji (v Julijskih Alpah in na Poreznu) vprašljivo. Dakskobler (in litt.) meni, da je Freyer verjetno videl vrsti <i>E. glabratus</i> ali <i>E. uniflorus</i> .
<i>Geracium aureum</i>	<i>Crepis aurea</i> (L.) Cass.	The Plant List navaja, da je <i>Geracium aureum</i> sinonim za <i>Crepis aurea</i> .
<i>Geracium chondrilloides</i>	<i>Crepis kernerii</i> Rech. fil.	MAYER (1952: 285) navaja, da je <i>Geracium chondrilloides</i> sinonim za <i>Crepis kernerii</i> .
<i>Hieracium villosum</i>	<i>Hieracium villosum</i> Jacq.	
<i>Hieracium saxatile</i>	<i>Hieracium saxatile</i> Jacq.	Martinčič v MARTINČIČ & al. (2007: 715) ne navaja nahajališč v AL.
<i>Homogyne alpina</i>	<i>Homogyne alpina</i> (L.) Cass.	
<i>Homogyne discolor</i>	<i>Homogyne discolor</i> (Jacq.) Cass.	
<i>Gymnadenia conopsea nivea</i>	<i>Gymnadenia conopsea</i> (L.) R. Br.	
<i>Nigritella angustifolia</i>	<i>Nigritella rhellicani</i> Teppner & Klein	
<i>Salix serpyllifolia</i>	<i>Salix serpyllifolia</i> Scop.	

3.5 Henrik Freyer na Triglavu leta 1851

Henrik Freyer je bil 28. julija 1851 drugič na Triglavu. Opis vzpona na Triglav je objavil v tedanjem ljubljanskem dnevniku Laibacher Zeitung (FREYER 1851). O tem vzponu sta poročala WESTER (1951) in na kratko tudi WRABER (1966).

Drugi vzpon je bil astronomskega značaj, saj je Freyer opazoval sončni mrk, ki je bil napovedan za popoldne 28. julija. Ob 1. uri in 52 minut je prišel na vrh Triglava, opazoval sončni mrk, risal posamezne faze in delal zapiske.

Čeprav je bila ekskurzija namenjena opazovanju sončnega mrka, pa je Freyer nabiral tudi rastline, ne navaja popolnih seznamov, ampak samo spisek rastlin, ki jih je nabral na Malem Triglavu (Tabela 7).

Tabela 7: Seznam rastlin: Mali Triglav (28. julij 1851).**Table 7:** List of plants: Mali Triglav (July 28, 1851).

Freyerjevo ime	Veljavno znanstveno ime	Opombe
<i>Eritrichium nanum</i>	<i>Eritrichium nanum</i> (L.) Schrad.	FREYER (1851) uporablja ime <i>E. nanum</i> .
<i>Alyssum Wulfenianum</i>	<i>Alyssum ovirens</i> A. Kerner	T. Wraber v MARTINČIČ & al. (2007: 443) vrste <i>A. wulfenianum</i> ne navaja za Slovenijo. Zagotovo gre za vrsto <i>A. ovirens</i> .
<i>Draba frigida</i>	<i>Draba tomentosa</i> Clairv.	The Plant List navaja, da je <i>D. frigida</i> sinonim za <i>D. tomentosa</i> .
<i>Saxifraga oppositifolia</i>	<i>Saxifraga oppositifolia</i> L.	
<i>Saussurea pygmaea</i>	<i>Saussurea pygmaea</i> (Jacq.) Sprengel	

Opisal pa je nezgodo z botanično škatlo. Ko so plezali od Vrat do Malega Triglava (oziroma Srednjega Triglava, kakor ga imenuje Freyer), se je njegovemu spremljevalcu utrgal jermen, na katerem je nosil njegovo veliko pločevinasto botanično škatlo. Freyer ni smel umakniti rok, s katerimi se je držal oprimkov, da bi škatlo prestregel. Padajočo škatlo je prestregel s prsmi, jo pritisnil ob steno, spremljevalec za njim pa je med nogami zgrabil za jermen in tako botanično škatlo nepoškodovano rešil.

WESTER (1951: 270) je zapisal: »Freyer ... je gotovo eden izmed najvnetejših prvohodnikov našega planinstva, dovolj zaslužen mož, da se ga ob stoletnici njegove hoje na Triglav pristojno spominjamo.«

Prav je tudi, da se ga spomnimo tudi ob 240. obletnici prvega vzpona štirih srčnih mož na našo najvišjo goro.

4 SUMMARY

In the second half of the 18th century and in the early 19th century, the plants on the slopes of Mt Triglav were researched by the following naturalists: Joannes Antonius Scopoli, Franc Ksaver Wulfen, Balthasar Hacquet, Karel Zois, Franz Wilhelm Sieber, Franc Hladnik, Andrej Fleischmann and Henrik Freyer.

Henrik Freyer, the pharmacist, naturalist and museologist, also studied the plants of the Julian Alps, Kamniško-Savinjske Alps and the Karavanke Mts. Several times he visited the Bohinj part of the Julian Alps. He climbed Mt Triglav twice, i.e. in 1837 and 1851. Freyer described his first ascent in detail in 1838 the journal *Flora*, and then again in 1851 with extensive summaries in the journal *Laibacher Zeitung*.

He made his ascent to Mt Triglav from the Krma Valley, making it the very first known ascent north side of the mountain, carried out without a guide on top of it all. He had started on August 9, 1837, at Mojstrana, reached Radovna, then continued his journey to Spodnja Krma and on the same day arrived at Zgornja Krma, where he spent the night. On the following day (August 10) he climbed from Ledine to Mali Triglav and eventually to the top of Mt Triglav itself. He descended along the same route and spent the night at Zgornja Krma. He returned to Mojstrana on August 11.

Freyer meticulously recorded all of the plants he found during his journey and collected some of them as well. During this excursion, which was primarily botanical, he collected 154 different taxa at 198 different localities between August 9 and August 11, 1837. Among the most interesting plants he mentions all four »Triglav flower beauties«: *Gentiana terglouensis*, *Crepis terglouensis*, *Eritrichium nanum*, *Potentilla nitida* and, among others, the following taxa: *Gentiana pannonica*, *Cerastium uniflorum*, *Papaver alpinum* subsp. *ernesti-mayeri*, *Ranunculus traunfellneri*, *Arabis vochinensis*, *Campanula zoysii*, *Heracleum austriacum* subsp. *siifolium* ...

His published lists are the first comprehensive descriptions of the Triglav flora.

Freyer climbed Mt Triglav for the second time on July 28, 1851. He described his ascent in the Ljubljana Daily of that time, the Laibacher Zeitung. This ascent was also of astronomic character, for he watched the solar eclipse on the mountain itself.

Josip Wester wrote that Freyer »was indubitably one of the most zealous pioneers of our mountaineering, deserving enough to be decently remembered on the hundredth anniversary of his ascent to Mt Triglav«.

At the same time it is also appropriate to remember him on the 240th anniversary of the ascent by our four hearty men to our highest mountain.

5 ZAHVALE

Letos mineva 80 let od rojstva prof. dr. Toneta Wraberja (1938–2010). Bil je moj učitelj, botanični sopotnik in prijatelj. Skupno nama je bilo zlasti zanimanje za zgodovino botanike na Slovenskem in raziskovanje alpskega rastlinstva. Pri mojem delu mi je bil vedno pripravljen pomagati in za vse nasvete in pripombe se mu zahvaljujem.

Najlepše se zahvaljujem dr. Igorju Dakskoblerju, ki je kritično prebral besedilo in z nasveti, dopolnili in popravki pripomogel, da sem se izognila nekaterim napakam in da je prispevek boljši.

Iskreno se zahvaljujem tudi dr. Jožetu Bavconu, ki je skrbno prebral tekst in me opozoril na napake in predlagal izboljšave.

Hvala tudi Branetu Anderletu za dovoljenje, da objavljam dva njegova še neobjavljena podatka.

Zahvaljujem se obema recenzentoma za vse pripombe in popravke.

Z napotki in pripombami mi je veliko pomagala urednica dr. Tinka Bačič. Prisrčno se ji zahvaljujem.

Zahvaljujem se tudi Henriku Cigliču za prevod v angleščino.

6 LITERATURA

- AESCHIMANN, D., K. LAUBER, D. M. MOSER & J-P. THEURILLAT, 2004: Flora alpina. Bd. 1: *Lycopodiaceae-Apiaceae*. Haupt Verlag, Bern, Stuttgart, Wien, 1159 str.
- FLEISCHMANN, A., 1843: Übersicht der Flora Krain's. Annalen der k.k. Landwirthschaft-Gesellschaft in Krain. 6: 103–246.
- FLEISCHMANN, A., 1844: Übersicht der Flora Krain's. Sep. 1–144.
- FREYER, H., 1837: Excursion auf den Krimm, die Černa prst, den Goryanz, Nanos, etc. Flora (Regensburg) 20 (2). 638–640.
- FREYER, H., 1838a: Terglou in Oberkrain. Flora (Regensburg) 21 (2), Beiblätter 2, 3: 26–40.
- FREYER, H., 1838b: Erste Besteigung des Mangart bei Weissenfels durch Herrn Custos Heinrich Freyer. V: Hochenwart, F.: Beiträge zur Naturgeschichte, Landwirthschaft und Topographie des Herzogthums Krain. 2: 80–88.
- FREYER, H., 1838c: Correspondenz. Freyer's Wanderung in den krainischen Gebirgen. Flora 21 (Regensburg) (2): 581–582. (Excursionen im Sommer 1838.).
- FREYER, H., 1839: Correspondenz. Der Mangert-Berg bei Weissenfels. Im Jahre 1837 zum zweitenmal erstiegen am 14. und 15. August. Flora (Regensburg) 22 (2): 583–589.
- FREYER, H., 1841a: Freyer's Reise im Jahre 1841. SI AS 863 Freyer Henrik, 1802–1866. Arhiv Republike Slovenije.
- FREYER, H., 1841b: Botanische Ausflüge in Jahre 1841. Rokopis. SI AS 863 Freyer Henrik, 1802–1866. Arhiv Republike Slovenije.
- FREYER, H., 1851: Der Terglou in Oberkrain. Laibacher Zeitung (Ljubljana) 202: 851, 205: 864, 207: 876.
- HACQUET, B., 1780: Mineralogisch-botanische Lustreise von dem Berg Terglou in Krain zu dem Berg Glockner in Tyrol, im Jahr 1779. Schriften der Berlinischen Gesellschaft naturforschender Freunde (Berlin) 1: 119–201.
- HACQUET, B., 1782: Plantae alpinae Carniolicae. Viennae. [1]–16 + tab. 1–5.
- HACQUET, B., 1784: Mineralogisch-botanische Lustreise von dem Berg Terglou in Krain zu dem Berg Glockner in Tyrol, im Jahr 1779 und 81. Zwote veränderte und vermehrte Auflage. Wien. 149 pp.
- KERNER, A., 1881: Schedae ad Floram exsiccata Austro-Hungaricam a Museo botanico Universitatis Vindobonensis editam. 1. (1–400). Vindobonae.
- KERNER, A., 1893: *Scabiosa Trenta* Hacquet. Österreichische Botanische Zeitschrift (Wien) 43: 113–117.
- KUGY, J. 1937: *Scabiosa Trenta*. Iz mojega življenja v gorah. Str. 36–47. Planinska matica. Prevedla M. M. Debelakova.
- KUGY, J., 1968: *Scabiosa trenta*. Iz življenja gornika. Domače in tuje gore 3. Str. 37–49. Založba Obzorja Maribor.
- LINNÉ, C. & N. N. AMANN, 1756: Flora Alpina. Uppsala.
- LINNÉ, C. & E. TORNER, 1756: Centuria II. Plantarum. Uppsala.
- MARTINČIČ, A., WRABER, T., JOGAN, N., PODOBNIK, A., TURK, B., VREŠ, B., RAVNIK, V., FRAJMAN, B., STRGULC KRAJŠEK, S., TRČAK, B., BAČIČ, T., FISCHER, M. A., ELER, K. & B. SURINA, 2007: Mala flora Slovenije. Ključ za določanje praprotnic in semenk. Tehniška založba Slovenije. Ljubljana. 967 pp.
- MAYER, E., 1952: Seznan praprotnic in cvetnic slovenskega ozemlja. SAZU, razred za prirodoslovne in medicinske vede (Ljubljana), Dela 5: 1–427.

- PETKOVŠEK, V., 1977: J. A. Scopoli, njegovo življenje in delo v slovenskem prostoru. J. A. Scopoli, sein Leben und Werk im slowenischen Raum. Razprave, 20/2. Slovenska akademija znanosti in umetnosti. Ljubljana. 104 pp.
- PRAPROTNIK, N., 1985: Skrivnostni trentarski grintavec. Planinski vestnik (Ljubljana) 85: 24–26.
- PRAPROTNIK, N., 1988: Botanik Karel Zois. Proteus (Ljubljana) 51: 83–88.
- PRAPROTNIK, N., 1993: Florist in vrtnar Andrej Fleischmann (1804–1867). Zbornik za zgodovino naravoslovja in tehnike. 12: 63–93. Slovenska matica v Ljubljani.
- PRAPROTNIK, N., 1994a: Gospodova koč. Muzejski časopis. 4 (4): 1,3. Muzejsko društvo Jesenice in Muzej Jesenice.
- PRAPROTNIK, N., 1994b: Botanik Franc Hladnik (1773–1844). Ob stopetdesetletnici smrti. Proteus (Ljubljana) 57 (3): 94–99.
- PRAPROTNIK, N., 1995: Henrik Freyer v Karavankah. Jeseniški zbornik (Jesenice) 7: 277–285. Muzejsko društvo Jesenice.
- PRAPROTNIK, N., 1999: Botanik Karel Zois (1756–1799). Prirodoslovni muzej Slovenije & Vlada RS, Servis za protokolarne storitve Brdo pri Kranju.
- PRAPROTNIK, N., 2001: Balthasar Hacquet in njegovo botanično delovanje na Kranjskem. Balthasar Hacquet and his botanical work in Carniola. Razprave IV. razreda SAZU (Ljubljana) 42 (2): 171–183.
- PRAPROTNIK, N., 2003: Ob 200. obletnici rojstva Henrika Freyerja (1802–1866). Argo (Ljubljana) 46 (1): 15–22.
- PRAPROTNIK, N., 2004: Botanični vrt Karla Zois na Brdu. Kronika (Ljubljana) 52 (2): 167–174.
- PRAPROTNIK, N., 2015a: Botaniki, njihovo delo in herbarijske zbirke praprotnic in semen v Prirodoslovnem muzeju Slovenije. The botanists, their work and herbarium collections of vascular plants in the Slovenian Museum of Natural History. Scopolia (Ljubljana) 83/84: 1–414.
- PRAPROTNIK, N., 2015b: Botanični raziskovalec naših gora. Naravoslovec Balthasar Hacquet. Planinski vestnik (Ljubljana) 115, št. 9: 48–51.
- PRAPROTNIK, N., 2015c: Balthasar Hacquet (1739 ali 1740–1815). Ob 200-letnici smrti naravoslovca Balthasarja Hacqueta. Mohorjev koledar 2015. Celjska Mohorjeva družba. Str. 211–215.
- PRAPROTNIK, N., 2016: Seznam praprotnic in semen ter njihova nahajališča na Slovenskem v delih Franca Ksaverja Wulfena. The list of vascular plants and their localities in Slovenia cited in the works of Franc Ksaver Wulfen. Scopolia (Ljubljana) 86: 1–143.
- PRAPROTNIK, N., 2018a: Joannes Antonius Scopoli (1723–1788). Ob 230-letnici smrti znamenitega naravoslovca in zdravnika. Mohorjev koledar 2018. Celjska Mohorjeva družba. str. 189–193.
- PRAPROTNIK, N., 2018b: Joannes Antonius Scopoli (1723–1788) in njegovo botanično delovanje na Slovenskem. Ob 230-letnici smrti znamenitega naravoslovca. Idrijski razgledi (Idrija) 63(1): 34–47.
- PRAPROTNIK, N. & T. WRABER, 1998: Prispevek Franca Ksaverja Wulfena k poznavanju semen Slovenije. In: RAJŠP, V. (ed.): Jezuitski kolegij v Ljubljani (1597–1773). Zbornik razprav, (Redovništvo na Slovenskem, 4). Ljubljana. Zgodovinski inštitut Milka Kosa Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU, Provincialat slovenske province Družbe Jezusove, Inštitut za zgodovino Cerkve Teološke fakultete. 111–122 pp.

- PRAPROTNIK, N. & J.BAVCON, 2016: Andrej Fleischmann (1804–1867), vrtnar in vodja v Botaničnem vrtu v Ljubljani. Andrej Fleischmann (1804–1867), gardener and head of the Botanic Gardens in Ljubljana. Ljubljana. Botanični vrt Univerze. University Botanic Gardens. 455 str.
- PRAPROTNIK, N. & I. DAKSKOBLER, 2018: Triglavske cvetke. Predstavitev, opis in rastišča štirih rastlin, ki jih v Sloveniji imenujemo po Triglavu. In: VIDUKA, M. & J. VILMAN PROJE: Triglav. Višje ne gre. Only 4 the Brave. Bohinj. Turizem. 74–99 pp.
- PREDIN, Š., 2002: O življenju in delu Henrika Freyerja. Slovenski farmacevti v naravoslovju. Zbornik referatov s simpozija ob 200 letnici rojstva Henrika Freyerja (1802–1866). Maribor. 3–75 pp.
- SCHRADER, H. A., 1819: De Asperifolius Linnei Commentatio. In: Commentationes Societatis Regiae Scientiarum Gottingensis Recentiores Gottingen 4. Gottingen.
- SCHRADER, H.A., 1828: *Eritrichium*. In: GAUDIN, J.: Flora Helvetica. 2. Turici (= Zürich).
- SCOPOLI, J. A., 1772: Flora carniolica, ed. 2., 1: [1]–[72] + [1]–448 pp, 2: [1]–[2] + [1]–496 pp. Dunaj (Vindobonensis).
- SIEBER, F. W., 1813: Siebers naturhistorische Briefe (Besteigung des Terglou). Hesperus (Praga) 9: 65–68.
- The Plant List: <http://www.theplantlist.org/>, dostop 23. 6. 2018.
- WELDEN, L., 1840: Botanische Wanderungen durch Steyermark. Die Flora der Petzen. Flora (Regensburg) 23 (1): 199–207.
- WESTER, J., 1931: Baltazar Hacquet. Njegovo življenje in delo. Življenje in svet (Ljubljana) 5 (2): 30–33, 5 (3): 58–59, 5 (4): 86–88.
- WESTER, J., 1936: Henrik Freyer na Mangrtu leta 1836 in 1837. Planinski vestnik (Ljubljana) 36: 385–390.
- WESTER, J., 1951: Henrik Freyer pred sto leti na Triglavu (1837 in 1851). Planinski vestnik (Ljubljana) 51: 265–270, 253–257.
- WESTER, J., 1954: Baltazar Hacquet. Prvi raziskovalec naših Alp. Naši veliki planinci 2. Planinska zveza Slovenije.
- WRABER, T., 1957: Triglavske cvetke. Planinski vestnik (Ljubljana) 57: 433–436.
- WRABER, T., 1966: Henrik Freyer v Julijskih Alpah. Proteus (Ljubljana) 28: 18–23.
- WRABER, T., 1969: Iz zgodovine o botaničnih raziskovanjih v Julijskih Alpah in Karavankah. Jeseniški zbornik Jeklo in ljudje (Jesenice) 2: 269–293.
- WRABER, T. 1979: Triglav 1778–1978. Planinski vestnik (Ljubljana) 79: 217–219.
- WRABER, T., 1984: *Scabiosa trenta*: Zgodba o trentarskem grintavcu. Proteus (Ljubljana) 47: 138–141.
- WRABER, T., 1990: Sto znamenitih rastlin na Slovenskem. Prešernova družba v Ljubljani. 239 pp.
- WRABER, T., 1995: Večni led pod prepadnim skalovjem: Botanik F. W. Sieber leta 1812 na Triglavu. Planinski vestnik (Ljubljana) 95: 387–391.
- WRABER, T., 2002: Henrik Freyer kot botanik. In: Predin, Š. (ed.): Slovenski farmacevti v naravoslovju. Zbornik referatov s simpozija ob 200 letnici rojstva Henrika Freyerja (1802–1866) v Mariboru, 14. 6. 2002. Mariborske lekarne Maribor. 105–140 pp.
- WRABER, T., 2003: Triglavski narodni park – pomembno prizorišče botanične vede v Alpah. In: Komac, B. (ed.). Triglavski narodni park? Znanstveni in strokovni posvet. Ljubljana, četrtek, 13. november 2003. ZRC SAZU.
- WULFEN, F. X., 1786: Plantae rariores Carinthiae. In: Jacquin, N. J.: Collectanea ad Botanicam, Chemiam et Historiam naturalem spectantia, cum figuris. 1: 186–364. Vindobonae.

WULFEN, F. X., 1858: *Flora Norica phanerogama*. Wien. [I–XIV] + 1–816 pp.

ZOIS, K., 1785–1792: *Botanična beležnica* (1785–1792). SI AS 1052 Zois Karel Filip Evgen, 1756–1799. Fasc. 20. Arhiv Republike Slovenije.